



# Hét Határ

Református hitéleti lap

XVI. évfolyam 9. szám

2012. szeptember

## LESZ-E KERESZTÉNY MAGYARORSZÁG?

Nálunk a nagy ünnepek mindig nagy indulatokat korbácsolnak fel. Mert az ünnepet sosem sikerül önmagában megragadni. Mindig rátapad valami. Érzelem. Politikai meggyőződés. Düh. Kritikátlanosság.

Az ünnepből kimarad a transzcendens. Az, ami közösségre vonzhatna, egyesíthetne. Az, ami kiemelhetné azt a napot a kötelezőnyelvű zárványából. Nem kellene mindenkinek ugyanúgy, de lehetne ugyanazt ünnepelni. Az ünnep ugyanis nem kizár, hanem egyesít.

Augusztus 20-a a keresztyén/keresztyény államalapítás ünnepe. Nem egy személy köré fonódik a történet, hanem az Isten ama nagyszerű döntésének valóra válásához, amelyben méltónak

tartott egy népet, a magyart megmaradni a testvértelenségben itt a Kárpát-medencében. István király örökségében minden magyar benne van: reformátusok, katolikusok, evangélikusok, és mindazok, akik valamiképpen részesévé lettek a nemzet történelmének. Más kérdés az, hogy hogyan éltek ezzel az örökséggel. István király mítosszá lett, mert azzá lehetett. De ebből kérem a részem őseim jussán magamnak, gyermekeimnek, hiszen ha az örökség nyomdokain lépkednénk visszafelé, lehet, hogy sok nyakas kálvinista, s köztük jómagam is közelebb jutnánk a gyökerekhez, mint azok, akik ma kizárólagosságot jelentenek be a történelmi emlékezetre. Éppen ezért nem vagyok hajlandó „csak” elvetni egy örökséget, mert annak értelmezési fősodrából kifejtjenének. Mert azok a tartópillérek,



amelyek a keresztyén/keresztyény államalapításkor létrejöttek máig meghatározó részei történelmünknek. Kiállták az idő próbáját. Például a településszerkezet, amely ráépült egy transzcendens központra. A modern építészet épp erről felejtkezett meg. Míg az előbbi közösséget tudott építeni, önkormányzatiságot kialakítani, olyan belső szervezetséget, amely a biztonságot jelentett az együttélésben, önellátást, s egyben gazdasági függetlenséget, addig a modern kor tervezett konglomerátumai mind a külső beszállításokra lettek ráépítve és nélkülözik a közösség kialakulásának, sőt megerősödésének lehetőségeit. A modern közösségi terek az atomizálódás helyszínei.

De ott van a vármegye rendszer, amely ezer éven át –néha ugyan retrográd módon, de – betöltötte szerepét. A husza-

dik század totalitarizmusa, határmódosítások sem tudták megsemmisíteni. És a legnehezebb időkben hordozta azt az önkormányzatiságot, amely néha a valós, máskor a látszat végrehajtásokban engedte továbbélni a központi hatalomtól elrugaszkodni képes helyi önszerveződéseket.

Ezekkel nem számolni történelmietlenség. Ez a magyar államiság. Ez István király és műve. De maradhatott volna-e mindez Isten nélkül? Ha igen, akkor Istenen kívül került a magyar történelem, ha nem akkor mégiscsak benne lenne ez Isten „tudásában”. Abban a szeretetben, amelyben sikerült újrafogalmazni a történeket Isten jelenlétében. Ennek legszebb példái épp a reformáció irodalmában lelhetők fel. A miért kérdésekre Istenben keresték a választ. S ebben keresztyén/

keresztyény volt Magyarország. Az a szellemi, lelki magyarság, amely a szellem legjobbjával az örökkévaló akaratan próbálta megtalálni a mindenkori érvényes választ az élet kihívásaira.

Mindaddig, amíg ez az igény újra feltámad, lesz keresztyén/keresztyény Magyarország. Nem biztos, hogy megtér mindenki, de a keresztyénséget az az igény jelzi, amely készletet érez, hogy hirdesse a megtérés evangéliumát a nemzet, sőt a föld végső határáig. Míg Krisztus eme parancsának belső készítése embereket mozgat, addig nem elvesztett sem az evangélium, sem a keresztyénség ügye. A keresztyén/keresztyény Magyarországé sem.

Jakab Bálint

Szombathely

[www.refdunantul.hu](http://www.refdunantul.hu)

# „Ha pedig mint Atyákat hívjátok őt segítségül..”

A csodálatos halfogásnak a történetét Péter hajójának a szemszögéből szeretném bemutatni. Egy sikertelen éjszakai halászat után először a Genezáreti-tó partján kikötnek a halászok, majd Jézus beszáll a hajóba Péter és a halászok mellé, ezután néhány méterre beljebb mennek a parttól.

Onnan tanítja Jézus a hallgatóságot. Majd még beljebb eveznek, és hihetetlen mennyiséget halásznak. Végül ismét kikötnek a hajóval.

Péter hajója egész éjjel kint van a tengeren. Hiába vetik ki a halászok újra és újra a hálókat, azok súly nélkül kerülnek ki a vízből. A halászok nincsenek jókedvükben, nem nevetnek, nem tréfálkoznak, hanem mérgelődnek, bosszankodnak. Máskor pirkadatra már zajossá válik a hajó, máskor pirkadatra más azon gondolkodnak a halászok, hogy hány kilónyi halat fogtak ki, és hol adják el, mennyi dénárt hoz a konyhára, és azt mire költik. Most semmi. Ha képes lett volna gondolkodni a hajó, akkor akár olyan kérdéseket is feltehetett volna magában, hogy: *Mire való akkor egy ilyen hajó, ha nem tudja a halakat vinni a partra, és nem hoz hasznot a halászoknak? Mire való a hajó, ha nincs mit szállítania, és nem ad megélhetést a halászoknak? Mi lesz, ha erre a halászok a mai sikertelenség abbahagyják a halászatot? Mi lesz, ha már senki sem akar többé vele halászni? Az eredménytelenség után természetes a csalódottság. De nem mindegy, hogy a kudarcélményünk, a csalódottságunk milyen további érzéseket idéz elő bennünk! Lehetséges, hogy a kudarcélménynek túl nagy teret engedünk az életünkben. Lehet, hogy a csalódásoknak túl nagy befolyást engedünk. De akkor is túl nagy teret engedünk, ha a gondolatinkat rossz irányba kezdi el befolyásolni ez az élmény. Például, hogy azt kezdi el magáról gondolni valaki, hogy: „Felesleges a munkám.” Majd: „Én magam is felesleges vagyok.” „Értéktelen vagyok.” Nézzük csak, hogy ennek a történetnek a segítségével mit tanulhatunk Istentől a csalódásokról, a kudarcokról! A legfontosabb, amit ez a történet nekünk be akar vésni az agyunkba, a gondolatainkba, a zsigereinkbe, hogy állítsuk a kudarcokat az örökkévalóság kontextusába. Mert a sikertelenség csak a történet*

eleje. A végén mi van? Nagyon nagyon nagy siker. És a vége felől nézve, a hihetetlenül jól sikerült fogás fényében az egész jelentősége eltörlődik. Semmi. Nem számít, hogy akkor egyszer üres a hajó, mert a végén roskadozásig tele lesz. Ez az állapot nem fog örökké tartani. Ez a földi élet nem a végleges létformánk. A visszautasítás vagy a semmi eredmény nem a mi végleges megtapasztalásunk. **„Jövevény vagyok a földön..”** Zsolt 119, 19 Átmenetileg a földön élünk, de a végállomás az örök élet. Péter levelében ez áll: **„Ha pedig mint Atyákat hívjátok őt segítségül, aki személyválogatás nélkül ítél meg mindenkit cselekedete szerint, félelemmel töltsétek el jövevényiségetek idejét.”** 1Pt. 1,17 Jövevényiségünk ideje az a pár évtized, amit itt töltünk a földi testünkben. Mennyire máshogy viselkedhetünk és gondolkodhatunk, ha tudatosítjuk magunkban, hogy minden, ami itt van nem végleges! De az örökkévaló életben minden kétséget kizáróan a vágyott jó élmények fognak elárasztani minket. Ahogyan a Jelenések könyve írja: **„Isten letöröl minden könnyet a szemükről”,** nem lesz többé **„sem jajkiáltás, sem fájdalom.”** Jelenések 21, 4 Ezért nem esünk kétségbe, ha a dolgok talán nem mennek jól. Pál azt mondja, hogy kétségeskedhetünk. Nem vagyunk érzéketlenek, nem hazudjuk azt, hogy semmi sem fáj itt a földön, mert hiszünk, nem mondja ezt természetesen, hanem azt mondja, hogy ugyan kétségeskedünk, de nem esünk kétségbe, mert mi távlatban gondolkodunk. **„Mert a mi pillanatnyi könnyű szenvedésünk minden mértéket meghaladó nagy, örök dicsőséget szerez nekünk,..”** 2. Kor 4, 17-18 Vegyük komolyan, hogy Jézus legyőzte a legfőbb ellenséget, a halált. Jézus az abszolút győztes. És mi az ő csapatának vagyunk a tagja. Mi egy győztes néphez tartozunk. Pál apostolt a fizikai bántalmazásokat, a kövezéseket, a börtön, a letartóztatás nem tette megkeseredett emberré. Mindez egy előszoba, mindez csak egy előzmény. A kérdés, hogy: Milyen következményei vannak az életben annak, hogy örökkévaló távlatokban gondolkodom?

Egy újabb utas száll be a hajóba. Napal nem szokott a vízen lenni ez halász-

hajó. De most új feladatot kap. Történik valami szokatlan és ismeretlen. Egy egészen új funkciója lesz a hajónak. Jézus arra használja a hajót, hogy a szószeke legyen. Átmeneti állapot volt a hajó számára is a sikertelenség, az eredménytelenség. Mert Jézus egy feladatot adott ennek a hajónak. Megmutatta, hogy azzal is tehet szolgálatot, ha lelki táplálékhoz is juttatja az embereket. Az életünk lehet Jézus szószeke. Hagyhatjuk, hogy az életünkön keresztül prédikáljon a sokaságnak Jézus. Hagyhatjuk, hogy a tetteinken keresztül prédikáljon Jézus. A szavainkon, az odaadásunkon, a lelkesedésünkön keresztül is prédikál Jézus a sokaságnak. De mit prédikál az életünk? Mit prédikál az életünk Jézusról?

Ha szószekek az életünk, akkor Istené legyen a dicsőség és hála.

Miután Jézus szószekeként használja a hajót, valami egészen szokatlan történik. Hihetetlenül sok halat fognak. Van, hogy semmi eredménye nincs az igyekezetünknek. És vannak napok, amikor az égből ránk hullik az áldás. Váratlanul áraszt el minket minden jóval Isten. Annyira nagy lesz itt az áldás, hogy Péter hajója már-már a nagy súly miatt elsüllyed. De nem kell két hajórakományra való terhet cipelni Péter hajójának. Mert ott van a közelben a másik hajó, és az átveszi a terhek felét. Nem csak a lelki bánatokat lehet megosztani egymással a gyülekezetben. Meg lehet osztani, sőt meg is kell osztani az áldásokat is egymással. Mennyire osztjuk meg a gyülekezetben belül az áldásokat egymással, a lelki vagy akár tárgyi javainkat? Ha mindannyian az örökkévalóság fényében fogunk élni, akkor annyi áldás árad ránk, hogy majdnem elsüllyedünk, és másoknak is bőven jut majd belőle. De persze ehhez az kell, hogy Jézus ott legyen a hajón. De az áldáshoz az kell, hogy Jézus irányítsa az eseményeket.

*„Magasztallak téged, Istenem, királyom, áldom nevedet örökké.”*

*„Boldog, akinek hűtlensége megbocsátott, vétké eltöröltetett.”*

*„Szentlélek, végy körül bennünket, szenteld meg szívünket!”*

Ámen!

Szabóné Zimányi Noémi  
Budapest—Rákosliget

## DUNÁNTÚLI REFORMÁTUS IFJÚSÁGI TALÁLKOZÓ BALATONFENYVES 2012



Volt egy tábor, amit finoman szólva is félve vártunk. Én magam rettettem, és tudom, hogy nem voltam ezzel egyedül. Ahogy közeledett a tábor kezdete, úgy jött elő egyre többször a kérdés: „Kell ez egyáltalán?”

Kellett, és érdemes volt. Kellett és érdemes volt látni azt, ahogy azok a fiatalok, akik eljöttek, mernek és tudnak együtt gondolkodni. Kellett és érdemes volt látni azt, hogy közülük némelyek már nem táborlakóként, hanem segítőként vannak jelen Balatonfenyvesen.

DURIT. A név magában hordozza azt, hogy feltölt. Hiszek abban, hogy mindenki, aki ebben a táborban részt vett, feltöltődve tért haza.

A végső szó legyen a köszönet: Köszönet illeti Bárti Dávid Gézát, aki olyan csapatot szedett össze, amelyet ritkán látunk, és minden erejével összetartotta. Köszönet Füstös Gábornak és Zsuzsinak, hogy együtt zenélhettünk a DURIT Bandban!:) Köszönet Molnár-Varga Péternek a háttérmunkáért! Köszönet Jakab Bálintnak és Kuti Józsefnek az építő gondolatokért, és nem utolsósorban köszönet a balatonfenyvesi tábor minden dolgozójának, Isten áldása legyen a munkákon! Köszönet minden segítőkész, jó csapat voltunk! Köszönet minden táborlakónak: remélem, hogy nem üres kézzel és szívvel mentetek haza. Végül: köszönet annak, akitől az egészséget kaptuk: Soli Deo Gloria!

**Ifj. Bellai Zoltán**  
[www.refdunantul.hu](http://www.refdunantul.hu)

## SÉRÜLTEN LONDONBA

A győri látássérültek kezdeményezését számos magyar és külföldi civil szervezet, vállalkozás segíti szervezéssel vagy pénzbeli támogatással, köztük a református vakmisszió is. A Református Missziói Központ kisbuszát adták kölcsön a túrára, és üzemanyaggal is segítenek.

– Az emberi odafigyelésről szól ez az út – mondta az RMK lelkészigazgatója. Magyarné Balog Erzsébet szerint gyönyörű kép, hogy egy látó és egy nem látó együtt kerékpározik Londonig. – Itt minden mozdulatot csak együtt lehet végezni. Napjainkban, amikor sok sérült ember él nehéz körülmények között, fontos példával szolgálhatnak a tandemesek, hogyan kell figyelniük egymásra. Sokak öszefogásának köszönhetően valósul meg egy négy éve dédelgetett álom. A maroknyi csapat augusztus 9-én indult el, és már több ezer kilométer van a hátuk mögött. Ahogy indulásuk előtt nyilatkozták a Parókiaportalnak, a nehezén, az alpesi tekerésen már túl van-

nak.

—A fizikai megpróbáltatás mellett a lelki megterhelés sem egyszerű. Három hétig együtt leszünk a nap minden pillanatában, így biztos, hogy előfordul majd, amikor nem akarok látni senkit. A feszült helyzetek megta-

níthatnak arra, hogyan kell átlépni saját magamon, és biztosan bölcsőbb emberként térhetek majd haza, —mondta Matis Mónika az út egyik szervezője

[www.reformatus.hu](http://www.reformatus.hu)



# AZ ÁCSI GYÜLEKEZET ÉLETÉBŐL

**Június 20-án** gyülekezetünkben 17 fővel vettünk részt Körnenden a Dunántúli Református Egyházkerület 400 éves jubileumán. Az 1612-es körnendi zsinaton alakult meg egyházkerületünk. A Batthyány-kastély parkjában gyülekező lelkészek és gyülekezeti gondnokok az egyházkerület és egyházmegyék tisztségviselőivel, ill. a Generális Konvent tagjaival emlékműben vonultak a városi sportszernyőbe. A gyülekezetekből érkezettek ott várták a menetet, amely közben a templom falán emléktáblát is lelepleztek. Az istentiszteleten Bölcskei Gusztáv püspök, a Zsinat lelkész elnöke hirdette az ígét: „A bölcsesség kezdete az Úrnak félelme”. DR. Huszár Pál egyházkerületi főgondnok tartott megemlékező beszédet, a jelenlévőket köszöntötte Körnend város polgármestere is. Istentisztelet után gyülekezeti küldöttségünk meglátogatta Őriszentpéter-Szalafőn a Pityerszeri skanzenet, majd ízletes őrsei vacsora után tértünk haza.

**Július 4-8 között** családi táborban voltunk Kerecsenden, Eger mellett. Először próbálkoztunk gyülekezetünkben olyan táborral, melyben több generáció együtt vesz részt. Voltak családok, szülők gyerekekkel, nagyszülők unokákkal, és mindenféle korú gyermek és fiatal. A résztvevő 46 fő hosszúságos utazás után, szerdán délután érkezett meg a táborhelyre, a Malomparkba. A kényelmes házak ill. szobák elfoglalása után vacsora, majd esti áhítat következett. Minden áhítaton arról beszéltünk, hogy milyen Isten Igéje (mécses, tűz, víz, méz, mag stb), esténként pedig bizonyágtételek hangoztak el: ki hogyan tapasztalta meg életében Isten jelenlétét, ígéjének ezt vagy azt a tulajdonságát. Napközben kirándultunk (Kerecsendi Berek-erdő, tájház, gomb a ü z e m), j á t s z o t t u n k, kézműveskedtünk (nagy sikere volt a fából készült fokoskáknak, amiket néhányan az erdőbe is elhoztak sétabotként). Szombaton Egerben jártunk: megnéztük a belvárost, majd jót strandoltunk a városi fürdőben. Vasárnap magunk tartottuk istentiszteletünket, értékeltük és jutalmaztuk a csoportok teljesítményét, majd ebéd után indultunk haza. Nagy élmény volt a vegyes, és mégis eggyé lett csoport tagjaként részt venni a táborban!



**Gyülekezeti kiránduláson** voltunk augusztus 4-én. Az autóbusszal először Rév-Komáromba szállította csoportunkat (43 fő), ahol dr. Nedeczky Árpád lelkes helytörténész volt az idegenvezetőnk. A belváros értékeiről, szépségeiről magával ragadó módon beszélt nekünk. A városnéző séta végén a református templomban pihentünk meg, ahol meghallgattuk a gyülekezet életének és múltjának összefoglalását. A kollégium udvarában a Trianon-emlékmű körül készült rólunk csoportkép. Madar volt a következő állomásunk: itt dr. Nagy Lajos lelképásztor

állított falusi házban kedves fogadtatásban volt részünk. A lelkes lokálpatrióták –köztük a gyülekezet és egyben a komáromi egyházmegye gondnoka-szeretettel mutatták be a mint félszáz felvidéki népviseletbe öltöztetett babcsaládot, beszéltek értékörző munkájukról. Esztergomnál átkelve a hídon, Dobogókőre érkezünk. Itt „Geri bácsi” beszélt nekünk saját személyes sorsáról, betegségéről, csodálatos gyógyulásáról. A külhonba szakadt, majd ismét hazatért fiatalember Makovecz Imre terve alapján egy olyan közösségi házat („Naptemplom”) épít, amelyet sze-



fogadott minket, aki Ácson kezdte szolgálátát segédlelkészként. A teljesen felújított, világszinten is számon tartott orgonával ellátott templom megnézése után Búcsra vitt utunk. Búcsú vezér egykori falujában egy gondosan helyre-

retne a pihenni, feltölteni vágyók rendelkezésére bocsátani. A találkozás után gyönyörködtünk a csodálatos kilátásban, a természet szépségeiben, majd a táti halászcárdában elköltött vacsora után érkezünk haza.

# A JÁTÉK EREJE

*A REND résztvevői is hallhatták Pálúr János lendületes, határozott orgonajátékát. Fekete Zsuzsa hitvallásáról kérdezte a művészt.*

"Senki nem tud kibújni a bőréből, ha egy hívő ember zenét alkot a semmiből, akkor olyan zenét készít, amely a lelki-ségből, életviteléből fakad.



Lehet Istentől elrugaszkodottan, ridegen orgonálni és úgy is, hogy a zene a dicsőségére szóljon. Minden hangversenyen szeretnék ezzel a lehetőséggel élni, sőt egész életemmel Istenre mutatni."

## Miért kell félni?

Pálúr János orgonaművész szavai ezek, akinek játékáért rajongói földrészeket repülnek át. Az orgonista művészetének titkáról beszél, valamint arról is, hogy az előző rendszerben orgonakoncertekre járni többet jelentett, mint egy zenei élmény. A huszadik század politikai rendszere ugyanis nem kedvezett az orgona műfajának, mert a templomhoz kötötték. A templom nem kívánatos, üldözni való jelenség volt a kommunizmus éveiben.

– Sokáig nem értettem, hogy egy politikai rendszernek miért kell félni a Bibliától, a hívő emberek közösségétől, de aztán rájöttem, hogy a pártban a gondolkodó és a tette kész emberektől féltek. Az orgonakoncertek ugyanis hívő emberek találkozási pontjai voltak, ahol lehetőségük volt arra, hogy egy közösségnek érezhessék magukat. A keresztyénséget üldöző kommunista

rendszer eltűnése után az emberek valamelyest elkényelmesedtek. Ma már nem kell ennyire keresni az alkalmakat, így nem feltétlenül az orgonaverseny az a hely, ahol megérezhetik az együvé tartozást. Napjainkban sokkal inkább utána kell menni a közönségnek. Ráadásul a hangszerek állapota is sokat romlott, így az orgonákat is meg kell próbálni javítani, illetve újakat létrehozni, ez komplex feladatot ró az orgonistákra.

## Az orgona más

Orgonán játszani annyit jelent, mint az örökkévalóság titkainak megérezéséből fakadó erőt kinyilvánítani – idézi a művész Charles - Marie Widort, az orgonaszimfóniáiról ismert francia zeneszerzőt és orgonistát. Pálúr János hosszasan beszél kapcsolatáról az orgonával, így hamar értelmet nyer a rejtélyes idézet is.

– Egy orgonát szeretni nem ugyanaz, mint egy csellót, hegedűt, vagy zongorát. Minden orgona más, egyedi példány. Végtelen változatosságát adja az is, hogy minden templomban új hangszert lehet felfedezni. Egy szépen megépített orgona hangját évekbe, vagy akár évtizedekbe telik megismerni. Egyetlen hangszer sem rendelkezik olyan széles spektrummal, mint az orgona. Elképzelhetetlenül sok hangszínt, dinamikát és erőt lehet kihozni belőle, ami jó esetben átalakul szellemi, lelki erővé.

## Brutális erővel

Orgonázni nem csupán annyi, mint megfelelő időben lenyomni a megfelelő billentyűt. A játékban benne kell lenni annak a lelkiségnek és erőnek, ami megadja a velejét egy-egy zenei darabnak.

– Fiatalkoromban vonzódtam az orgona erőteljes megszólaltatásához, majd később, amikor éjszakánként az ország legnagyobb orgonáján, a Mátyás templomban gyakoroltam, meghallottam, hogy milyen brutális erővel szól a karzaton a hangszer. Egyre fájdalmasabbá vált számomra ez a hatalmas hangerő. Pálúr János úgy véli, hogy az évek múlásával sokat finomodott a játéka és gyakran minden fizikai erőt visszavesz, helyét a lelki erőnek adja át.

## Merészen

Minden zene Istent közvetíti, mert olyan javakkal gazdálkodik, amit mi

magunk is Istentől kaptunk – fogalmaz a művész.

– Isten nemcsak a világot és minket teremtett, hanem minden benne található fizikai és élettani összefüggést. A zene ezeknek a pontoknak a találkozásán áll, fizikai és élettani összefüggések bonyolult rendszere. A zene kifogyhatatlan, kimeríthetetlen világ. Merészen fogalmazva azt mondanám, hogy minden zene egyértelműen a Teremtőre mutat.

www.parokia.hu

Fekete Zsuzsa

Fotó: Füle Tamás

A Pálúr Jánossal készült teljes interjú a református egyház évente kétszer megjelenő periodikájában, a Kálvincsillag októberi számában olvasható.

## KIÁLLÍTÁS A TATAI REFORMÁTUS GIMNÁZIUMBAN

2012. szeptember 04., kedd, **Tatai Református Gimnázium Muzsnay Ákos, Munkácsy-díjas grafikusművész munkái lesznek láthatóak Tatán, a Református Gimnáziumban.**

A kiállítás megnyitója szeptember 4-én 9 óra 45 perckor kezdődik, Jász Attila, József Attila-díjas költő, az Új forrás című folyóirat főszerkesztőjének közreműködésével.

A tárlat szeptember 30-ig minden tanítási napon megtekinthető 8 órától 16 óráig, a belépés díjtan.

Tatai Református Gimnázium címe: 2890 Tata Kossuth tér 11. Telefonszáma: 34/586-576

# RÉDEI SKÓTOK

## HEIDELBERGI KÁTÉ

Idén júliusban immár harmadik alkalommal rendeztük meg a Rédéhez közel eső, festői Lesalja Majorban nyelvi táborunkat. Ennyi idő elégnék bizonyult ahhoz, hogy az öt napon át tartó angol és német nyelvű bibliatáborunkat a viszontlátás öröme határozza meg. A Skóciából hozzánk érkező csoport egy fő kivételével ugyanazokból az emberekből állt, akik már tavaly is itt voltak. A tolmácsok, segítők között is csupán kettő akadt, aki először volt itt. A gyerekek nagy része is másodsor, harmadszor jött el a táborunkba. Ez évi beszámolóinkban ezért ezekről az ismerős emberekről ejtsünk néhány szót.

Andrew a nyugdíjas lelkész és felesége Margaret idén is gondosan irányították a tanári csoportot. Naomi és vőlegénye Matthew (hamarosan összeházasodnak) fiatalos lendületet kölcsönöztek az egész hétnak. Naomi japán édesapjának köszönhetően finom ázsiai ételeket készített, majd japán betűvetést tanított az erre nyitottaknak. Matthew észak-írországi katona történeteivel, sportos megjelenésével, nagy erejével nyűgözte le a fiú társaságot. Donald, az idős angol tanár, a csendes beszélgetésre vágyóknak állt rendelkezésére. Előszeretettel hasonlított össze a Nagydobronyban

gon. A nyolcvanas években leugrott egy megállni nem akaró vonatról Győrben, hogy részt vegyen egy tájfutó versenyen. Jonathan volt a tábor mindenese: reggeli áhítat megtartásától a szennyes edények mosogatásáig, mindenben részt vett.

A tábor tolmácsai sem pusztán szürke figurák. Kováts Ábel harmadik éve nyűgözi le vendégeinket előkelő angol akcentusával és magyaros bajuszával, valamint a fiatalokat futballjátékával. Idén magával hozta menyasszonyát Zsófiát is, aki egy budapesti iskolában tanít. Októberben itt is házasságkötés van kilátásban, aminek az egyházi részét e sorok írója fogja vezetni. Barta Gabriella, pomázi édesanya, német tanár valamint Budáné Molnár Erika rédei tanár megosztva vezették a német csoportokat. Kata, budapesti friss diplomás álláskereső első alkalommal látta el a fordítás feladatát. Barta Lívia tiszteletes asszony és népes zenekara a jó hangulatról gondoskodtak. Lunk Juli, Amerikában élő festőművész szoros magyarországi időrendje miatt idén egy délután tanította festészetre az érdeklődőket. Halász György tanár úr félig résztvevőként, félig segítőként teljes odaadással igyekezett lekötni a gyerekek figyelmét

**79. Miért nevezi hát Krisztus a kenyeret az Ő testének és a poharat az Ő vérének vagy az Ő vére által való új szövetségnek, Pál apostol pedig ugyanazt a Jézus Krisztus testével és vérével való közösségnek?**

Nagy oka van annak, hogy Krisztus így beszél; nemcsak arra akar ezáltal tanítani bennünket, hogy amint a kenyér és a bor táplálja földi életünket, ugyanúgy az Ő megfeszített teste és kiontott vére valóságos étele és itala a lelkünknek az örök életre, hanem, mi több, e látható jeggyel és záloggal bizonyosakká akar tenni minket afelől, hogy mi a Szentlélek munkája által olyan bizonyosan részeseivé válunk az Ő valóságos testének és vérének, amilyen bizonyos az, hogy e szent jegyeket az Ő emlékeztetésre testi szánkba vesszük, továbbá hogy az Ő szenvedése és engedelmsége olyan bizonyosan a mienk, mintha mi magunk szenvedtünk volna és tettünk volna eleget a bűnért.

ben ott állt az a sok ember is, akik ételadománnyal, a gyerekek fuvarozásával, kalácsütéssel járultak hozzá a munkához. Végül köszönet illeti a Lesalja Major vezetőit és dolgozóit, akik nemcsak harmadik éve fogadnak be bennünket, hanem mindenben a segítségünkre álltak.

A személyek listájából már csak a gyerekek maradtak ki, aki Ajkáról, Ácsról, Ászárról, Dudarról, Tápszentmiklósról és természetesen Réderől jöttek minden nap, hogy találkozzanak, együtt

énekeljenek, imádkozzanak, tanuljanak, szórakozzanak a rédei skótokkal. Jó volt újra együtt lenni, újra érezni, elbeszélni az elmúlt év eseményeit; jó volt tapasztalni, hogy sokan megmozdultak, a segítségünkre siettek. Remélem tudjuk majd folytatni.

**Barta Zsolt  
református lelkész**



tanult magyar szavait az itteni változatokkal. Audrey, gimnáziumi francia és német tanár szakmai színvonalat, sok-sok ötletességet hozott az órákra, csoportos foglalkozásokra. Neki köszönhetjük a német nyelvű bibliaórák levezetését is. Ezen túl magával hozta férjét, Jonathan, aki először jött el Rédere. Ezt megelőzően már járt Magyarorszá-

minden délután. Nem lenne teljes a lista, ha állandó agilis segítőkink kimaradnának: Kamilla és Viki egy héten gondoskodtak arról, hogy étel és ital dolgában ne szenvedjünk hiányt. Az étel dolgában sietett segítségünkre két rédei vállalkozó is, akik takaros kemencében sütötték nekünk a hét végén majd kétszáz kenyérlángost. A tábor háttér-

# GYEREKSAROK

Kedves gyerekek! Nemsokára elkezdődik az iskola. Vége az önfeledt játéknak, nyaralásnak és elkezdődik egy újabb dolgozó év. Sok minden eszünkbe jut a suliról, a leckék, a kötelező olvasmányok, felmérések és persze a mindennapi társaink az osztálytársak és a tanárok. E között a sok dolog között nehéz helytállni. Nehéz becsületesnek és szorgalmasnak maradni akkor, amikor mások könnyökkel, tisztességtelen úton jutnak előnyhöz, jobb jegyekhez.

A címben szereplő SZELÍDSÉG talán azt sugallja neked, ez egy lányos dolog. A szelídség a gyengék tulajdonsága. A suliban kinevetnek ha szelíd lennél. Jézus Krisztus is sokszor megemlíti a szelídséget, mint az istenfélő ember jellemzője. Nézzük meg néhány bibliai hős életén keresztül, mit jelent és mit nem jelent a szelídség. Talán emlékeztek Mózesre, akiről azt írja biblia, hogy igen szelíd volt. De hogyan állíthatja ezt az ige arról az emberről, aki megölt egy egyiptomit, aki összetörte a tízparancsolat tábláit és az aranyborjút mérgében? Isten egy ideig nem tudta őt használni, hiszen vad, önféjú, hirtelen haragú volt. De megszólította Isten a pusztában és elkezdte nevelni. Megtanította arra, hogy nem minden az egyiptomi gazdagság – ezért pásztorrá tette. Nem lehet felelőtlenül törvény szolgáltatóni mások felett – ezért ő

adta oda Isten törvényét a zsidó népnek. A másik példának Péter apostol aki heves, az érzelmein nehezen uralkodó ember volt. Aztán pünkösdkor Isten Szentleke megszelídítette. Mózes is és Péter is olyan volt, mint a rohanó folyó. Tele étellel és tele energiával. Olyan mint néha ti is a suliban. Tudod, hogy igazad van és be kell bizonyítanod, ki kell jelentened, ha kell erővel, mindenáron! De tényleg neked van igazad? Ezt kell tenned? Jézus azt mondja: tanuljátok meg tőlem, hogy én szelíd és alázatos szívű vagyok. Ő igazán bemutatta életén keresztül, mi a szelídség, de nem

gyengesség!! Lehajolt minden gyengéhez, beteghez, kitaszítottához. Szeretettel átölelte őket. De szelíd volt akkor is, amikor ostorozták és keresztre feszítették. Szeretettel átölelte az egész világot. A szelídség olyan szeretet, amely nem rákényszeríti akaratát (még ha jót is akar) a másakra, hanem felajánlja erejét, karját, tudását, lábát, fülét, szemét, kezét, hogy segíthessen a másik emberen. Jézus az emberek szívét így változtatta és változtatja meg ma is.

Gerecsei Judit



# HAGYA-TÉK-A AZ ANYAKÖNYVBEN OLVASTUK

**Napközis tábor és 2. „HAGYA-TÉK-A” nap** a gyülekezetben. Augusztus 15-18 között több mint harminc gyermek zsvajva verte fel a templomdombot. A szokásos napközis táborra érkeztek, amit idén először a visszakapott iskolában tartottunk. Délelőtt áhítatokon vettünk részt. Minden nap egy olyan történet került elénk, amelyben hal szerepelt. megtudhattuk, hogy a teremtményből hogyan lehet bálvány, hogyan maradhat Isten eszköze, hogy mi is halacska lehetünk Isten országának hálójában, és hogy miként lett a hal végül Jézus Krisztus jelképévé. A foglalkozásokon „halas” dolgokat készítettünk: arcképes halacska, halászhaló, szalvéta-technikás halacska-kagylós üvegek, gyöngyből fűzött halak, gipszképek, gyöngyészerek kerültek ki a szorgos kezek alól. Délután csapatjátékok, versenyek, akadályverseny tölthette ki az időt. Szombaton kirándulás volt Ászárra és Kisbérre. Ászáron a Bakony környékének házaiból épített „Mini-skanzent”, Kisbéren az ország híres épületeinek kicsinyített mását bemutató „Mini-Magyarországot” néztük meg. A tábor során a gyülekezet asszonyai gondoskodtak a finomabbnál finomabb falatokról. Augusztus 19-én este Tóth Lajosné préselt virágokból és termésekből alkotott képeit csodálhattuk meg a templomban Nyéki Ágnes és Nyéki Tibor muzsikája mellett. 20-án második alkalommal vártuk a város lakosságát a hagyományörző napra. Sült kenyér, lángos, berét, pogácsa; kóstolhattunk mézet, szörpöket, túróból készült termékeket, ehettünk csorbalevest. Megnézhettük, miként dolgozik évszázados eszközeivel a kádár: szemünk előtt álltak össze a hordók. Nagy sikere volt a „toronytúrának”: egész délután folyamatosan indultak kicsik és nagyok meghódítani a templomtornyot, megismerkedni a harangokkal, a padláson lévő történelmi felirattal... A gyülekezeti teremben megtekinthették az érdeklődők a templom és a gyülekezet történetének dokumentumait. Itt mutatuk be a kenyér szakralitását is, a bibliai magvető példázatától a terített úrasztaláig, régi imádságok, énekek, eszközök segítségével. Ugyancsak itt gondolhattuk végig az emberi életet a „bölcstől a korporsóig”: a születés, keresztesítés, konfirmáció, házasságkötés és temetés régi emlékei: képek, iratok, tárgyak segítségével. Megelevenedtek a város múltjának képei a technika segítségével. Itt szeretnénk mindenki segítségét megköszönni, és kiemelni is Nagy Zsigmondné, lányai és unokái közreműködését, akik családi értékeiből nagyon sok mindent a rendelkezésünkre bocsátottak.

**Ács:** *Megkeresztelték:* Tasi Krisztinát, Szabó Petra Olíviát, Argai Kingát, Tóth Zoltánt, Orbán Andrászt  
*Házasságot kötött:* Csákány Zsolt Roland és Vitáris Etelka, Kusicza Károly és Adamovits Nikolett Anita, Kéri Márton és Semsei Eszter (ökumenikus szertartással)  
*Eltemették:* Kovács Dánielnét, Kocsis Jánosnét, Tóth Jánosnét, Peka Lajosnét, Bédi Jánost, Csósz Jánosnét, Borka Józsefnét

**Császár:** *Temetés:* Major István  
*Keresztesítés:* Babai János; Szűcs Dalma; Tóth Bertalan; Bakó Áron; Fülöp Andrea; Camani Dávid; Camani Michelle; Mohácsi Amanda Rebeka

**Hántán** *eltemettük:* Bertalan Erzsébetet  
**Kisbéren** *megkereszteltük:* Nagy Biankát és Hegyes Lászlót  
**Kecskéd:** *eltemették* Bognár Mihályt  
**Környe:** *megkeresztelték* Hevesi Kálmánt és Nagy Vivient  
*Házasságot kötött Székesfehérváron*

Dobay László és Szilávik Alíz

**Réde:** *Megkereszteltük:* Molnár Bálintot, Pércsi Lilit, Pércsi Matthew-t, Nielsen Lunk Almát, Volf Lilit  
*Házasságot kötöttek:* Tóth Szabolcs és Novák Andrea  
*Konfirmáltak:* Kauker Szilvia, Zsigmond László János  
*Eltemettük:* Farkas Lászlónét, Farkas Pált  
**Nagyigmánd:** *megkereszteltük:* Román Balázst  
**Tárkányon** *eltemettük* Szabó Miklósnét



**Újságunkat – hirdetőinknek és alapítványunk támogatóinak köszönhetően – ingyenesen juttatjuk el olvasóinkhoz !**

*Hét Határ* Református hitéleti lap. Megjelenik minden hónap első vasárnapján Ács, Ászár, Bana, Bábolna Bokod, Csép, Császár, Dad, Ete, Kisigmánd, Kisbér, Kömlőd, Környe, Környebánya, Nagyigmánd, Oroszlány, Réde, Vérteskethely, Szákszend, Tárkány reformátusai közt

Kiadó: "Közlebb Egymáshoz" Alapítvány 2854 Dad, Fő u. 28. Felelős kiadó: **Gerecsei Zsolt** elnök 2941 Ács, Fő u. 71.

**Szerkesztőség:** 2853 Kömlőd, Perczel u. 26. tel.: 06-34/578-503 fax.: 06-34/470-543 **email:** [hethatarlap@freemail.hu](mailto:hethatarlap@freemail.hu)

Felelős szerkesztő: **Bogáth István** Nyomtatás: MONTÁZS Press Kft. Oroszlány tel.: 20/454-35-41 Molnár Ferenc ügyvezető

Internet elérhetőség: [www.hethatar.refdunantul.hu](http://www.hethatar.refdunantul.hu)

ISSN 1417 - 7641